

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Katedra anglického jazyka a literatury

Posudek bakalářské práce

Autor: Matěj Dostál

Název: Weak forms of function words with special focus on the word *that* pronounced by Czech learners

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Kristýna Poesová, Ph.D.

Oponent: PhDr. Klára Matuchová, Ph.D.

Předkládaná bakalářská práce se zabývá produkcí slabých forem synsémantických slov v mluvě českých studentů anglického jazyka. Pozornost je soustředěna na slovo *that*, jehož správná výslovnost je gramaticky motivovaná; v roli ukazovacího zájmena je zachována plná samohlásková kvalita /ðæt/, v pozici spojky či vztazného zájmena dochází ve slově *that* k samohláskové redukci v podobě *schwa* /ðət/. Výzkum přináší podnětné informace o problémech, se kterými se pokročilí mluvčí anglického jazyka ve sledované oblasti potýkají a má tak důležitou vazbu na výukovou praxi.

V obsahově vyvážené a přehledně strukturované teoretické části je problematika slabých a silných forem gramatických slov zasazena do širšího kontextu fungování anglického rytmu. Následuje shrnutí pravidel výskytu slabých a silných forem v mluvě rodilých mluvčích. Zvláštní pozornost je věnována malé skupině slov včetně *that*, jejichž výslovnost je předurčena gramatikou. Tuto část (2.4) považuji za velmi přínosnou, jelikož nabízí ucelený pohled na slova, která bývají v odborných publikacích uváděna sporadicky či neúplně. Možné potíže českých mluvčích s percepcí a produkcí slabých forem jsou stručně okomentovány v třetí podkapitole. Poslední oddíl nahlíží na zvolenou problematiku z didaktického hlediska a zahrnuje užitečná doporučení týkající se výuky slabých forem v EFL/ESL kontextu.

Z metodologického hlediska splňuje výzkumné šetření prezentované v praktické části práce všechny požadavky kladené na tento typ fonetického výzkumu: stanovení smysluplných hypotéz; popis metody (poslechová analýza) a mluvčích (20 respondentů); sběr dat pomocí vlastních testovacích materiálů (hlasité čtení anekdoty a izolovaných slov); přehledně znázorněné a okomentované výsledky a diskuze. Pro zajištění stejné kvality nahrávek by pomohly stejné podmínky pro nahrávání čtených textů. Zajímavé srovnání by mohla nabídnout data získaná ze spontánních nebo semispontánních promluv. Výsledky výzkumu mapující reálné řečové chování pokročilých mluvčích anglického jazyka nejsou příliš povzbudivé. Fonologické povědomí o sledovaném jevu existuje, záměr redukovat ve správných kontextech byl prokázán v 63% všech případů. Nicméně z fonetického hlediska bylo zjištěno, že realizace obou samohlásek, *schwa* i předního otevřeného /æ/, značně podléhá negativnímu transferu z češtiny.

Po jazykové a formální stránce je bakalářská práce Matěje Dostála na výborné úrovni. Práci doporučuji k přijetí a navrhuji předběžné hodnocení **výborně**.

V Nymburce 18. června 2013

Mgr. Kristýna Poesová, Ph.D.

Navrhuji, aby se autor při obhajobě vyjádřil k následujícím otázkám:

1. Jakým způsobem si autor ověřil, zda se respondenti, kteří neabsolvovali kurz anglické fonetiky a fonologie, neseznámili s dvojí výslovností slova *that* samostudiem či jiným způsobem?
2. Slabé formy se na nižších jazykových úrovních doporučují trénovat pouze percepčně; studenti by se měli naučit, že obě formy, např. /jɔ:/ a /jə/, patří k jednomu slovu, přivlastňovacímu zájmenu *your*. V produkci není potřeba na této úrovni silné formy opravovat. Měli by vyučující přistupovat k výuce percepce a produkce slova *that* stejným způsobem?